

BM Raporları, 'Egemen Eşitlik' ve Statükoya Hapsoluş

İpek
BORMAN

Kıbrıs'ta bulunan BM Barış Gücü'nün görev süresinin uzatılabilmesi için her altı ayda bir BM Güvenlik Konseyi'nin karar alması gerekir ve BMGK BM Genel Sekreteri'nden bu bağlamda rapor sunmasını talep eder. Nitekim Genel Sekreter'in adadaki Barış Gücü'nün görev süresinin uzatılmasını tavsiye ettiği raporu yayımlanmak üzeredir. Raporun resmi olarak yayımlanmasından önce ilgili taraflarla paylaşılan ön kopyası ise her zaman olduğu gibi yine geçtiğimiz günlerde paylaşıldı.

Güvenlik Konseyi, ayrıca, Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik çabalarla ilgili olarak Genel Sekreter'den İyi Niyet Misyonu raporu da talep eder. Bu raporun ön kopyası da yine geçtiğimiz günlerde taraflarla paylaşıldı. Şimdi, Güvenlik Konseyi, bu raporlardaki tavsiyeler doğrultusunda ve kendi görüşlerini de ekleyerek Kıbrıs'la ilgili altı ayda bir aldığı kararı açıklayacak. Karar, özü itibarıyla öncelikli olarak Barış Gücü'nün görev süresinin uzatıldığını açıklayacak, ayrıca gündemindeki konularla ilgili olarak Güvenlik Konseyi'nin görüşlerini ortaya koyacak.

Kararın içeriğinde hangi konuların (ve nasıl) öne çıkarılacağını önümüzdeki günlerde karar alındığında göreceğiz, ancak Genel Sekreter'in her iki raporuna da baktığımızda, Kıbrıs Türk tarafının mevcut siyasi çizgisi nedeniyle sadece Kıbrıs sorununun çözüm çabaları bağlamında değil, genel anlamda çok vahim bir noktaya geldiğimiz çok açık bir şekilde görülüyor. Öyle ki, raporları okurken, kemikleşmiş çatışmacı politikaların ortamı nasıl zehirlediğini ve adada yaşayan insanların yaşamlarını olumsuz olarak etkileyecek şekilde taraflar arasında nasıl bir uçurum yarattığını görerek, derin bir karamsarlığa bürünmekten kendinizi alamıyorsunuz.

Mevcut Kıbrıs Rum liderliğinin, 2017 yılında Crans-Montana'da ortaya çıkan fırsatı elinin tersiyle nasıl ittiğini ve bu noktaya gelmesinde ne denli büyük bir payı olduğunu zaten biliyoruz, dolayısıyla bunu tekrarlamaya gerek yok. Kaldı ki, bir Kıbrıslı Türk olarak esas önemsemişim, Kıbrıs Türk halkını temsil

ettiğini söyleyen Kıbrıs Türk liderliğinin ne söylediği, ne yaptığı ve ortaya nasıl bir politika koyduğudur. Bu açıdan, raporları okurken, izlenen siyaset sayesinde kendi kendimizi getirdiğimiz durum ve halkın içine sürüklendiği ortam bakımından insan üzülmekten edemiyor.

Sadece Kıbrıs sorunu bağlamında kendi kendimizi köşeye sıkıştırmış bulunuyoruz, aynı zamanda toplumların hayatını kolaylaştıracak, temas kurmasını sağlayacak ve ilişkilerini geliştirmesine yarayacak gündelik konularda bile, bırakın olumlu adım atmayı, diyalog kapısını kapatmış görünüyoruz.

Bu durum raporlarda özellikle teknik komitelerin çalışmaları bağlamında öne çıkıyor. Teknik komiteler, 2008 yılında, bir yandan Kıbrıs sorununun çözümü yönünde çaba ortaya konulurken, diğer yandan mevcut statüko çerçevesinde, yani çözümsüzlük koşullarında, pratik çözümler ve önlemlerle adadaki insanların hayatlarını kolaylaştırmak ve iki toplumun birbirine daha fazla yakınlaşması ve ilişkilerini geliştirebilmeleri için kurulmuştu. Bugüne kadar iki toplumun yakınlaşması adına çeşitli alanlarda birçok farklı kararlar alındı, uygulamaya kondu ve çalışmalar yapıldı. Kültürel mirasın korunmasından elektrik şebekelerinin kalıcı olarak bağlanmasına, çocukları bir araya getiren eğitim programlarından sağlık, çevre ve kriz yönetiminde işbirliği yapılmasına kadar gündelik hayata dair birlikte çalışma alanları yaratıldı.

Şu da bir gerçek ki, Rum tarafının Kıbrıs Türk tarafının kurumlarıyla işbirliği yapmaktan imtina etmesi nedeniyle, teknik komiteler daha etkili olabilecekken olmadı. Örneğin, Eğitim Teknik Komitesi'nin gündeminde olan tarih kitaplarının ortaklaşa ele alınması konusu ilerletilemedi, daha derinlemesine işbirliği yapılmasına imkan tanıyabilecek kararlar hayata geçirilemedi. Yine de yapılabilecekler mümkün olduğunca zorlandı ve BM kolaylaştırıcılığında uluslararası finansmanla gerçekleştirilen ve fark etmeden hayatlarımıza dokunan birçok projeye imza atıldı.

Şimdi ise, Kıbrıs Türk liderliğinin ortaya

koyduğu siyaset ve siyasi dili nedeniyle, çözümsüzlük koşullarında iki toplum arasındaki ilişkilerin geliştirilebilmesinin de önüne set çekiliyor. Kıbrıs sorununun çözüm çabalarının başlamasına yönelik ortaya konan ön şart - iki tarafın uluslararası statüsünün eşitlenmesi, yani KKTC'nin tanınması - teknik komitelerin çalışmalarını da doğrudan etkiler hale getirildi. Nitekim, Genel Sekreter raporlarında teknik komitelerce geliştirilen projelerin ve alınan kararların taraflar arasındaki 'terminoloji sorunu' nedeniyle gerçekleştirilemediğini söylüyor. Çünkü tarafımızca buradaki çalışmalarda da egemen eşitliğin tanınması isteniyor. Bu da elbette Rum tarafının halihazırda var olan 'tanınma korkusu'nu daha fazla derinleştiriyor ve çıkmazı körüklüyor. Güvenlik Konseyi'nin talep ettiği ve barış süreçlerinde toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinin kabulü ve kadınların rolünün artırılmasına ilişkin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Teknik Komitesi'nin üzerinde çalıştığı eylem planı dahi bu terminoloji sorunu yüzünden ortak bir eylem planı olarak sunulamıyor.

'Federasyon öldü, bitti', Artık federasyon mederasyon görüşmeyiz', 'Yaşasın egemen eşitliğimiz' demek gerçekten işin en kolay! Kıbrıslı Türkleri kendi içine hapsederek, yalnızlaştırarak ve bırakın dünya ile bağ kurabilmeyi, toplumlar arası ilişkilerin önünü tıkayarak mı hak elde edip statü kazanacağız?

'Bugüne kadar doğru olanı yaptık da ne oldu?' diye sorarlara durumu çok güzel izah ediyor Genel Sekreter; "Endişe ile not ederim ki, bu son dönem içerisinde toplumların pozisyonlarının daha sabit hale geldiği ve birbirinden daha da uzaklaştığı görülüyor... Kararlı adımların atılmaması durumunda, Kıbrıs ve çevresindeki dinamiklerle seçim takvimleri, Kıbrıs sorununa karşılıklı kabul edilebilir bir çözüm bulma çabalarını imkansız hale getirebilir." (Kaynak: Guterres: Kıbrıs sorununa çözüm çabaları imkansız hale gelebilir)

Karşılıklı kabul edilebilir bir çözüm olmadan mevcut statüko devam edeceğine göre, kim bilir, belki de istenen budur!

2 Ocak'a kadar güneyden kuzeye elektrik aktarımı sürecektir

Kıbrıs Türk tarafının yeni ta-
bi üzerine Kıbrıs'ın kuzeyine
neyden elektrik tedariki 12
Ocak'a kadar uzatıldı.

Elektrik tedariki iki taraf ara-
sında var olan bir bağlantı sis-
temi aracılığıyla gerçekleştirili-
yor.

Önceki gün, Kıbrıs Türk tara-
fının bir önceki talebiyle ilgili
süreç sona ermişti. CNA'nın ha-
berine göre; "Kuzeydeki elektrik

üretimi ünitelerdeki arızaların
henüz tamir edilememesi ne-
deniyle yenilenen bu süreçle 12
Ocak'a kadar elektrik tedariki

devam edecek"

Elektrik tedariki 16.00 - 21.30
saatleri arasında günde 30 - 35
megavat olarak devam edecek.